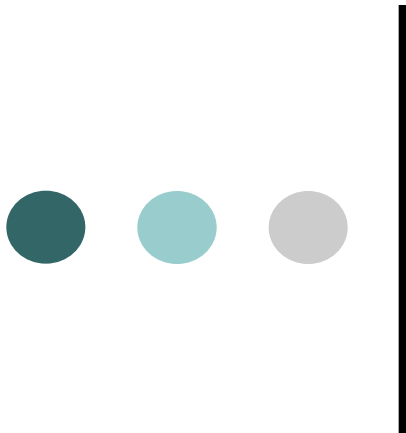

Samá voda..., přihořívá!

Problematika čištění odpadních vod v obcích nad 2000 obyvatel

Petr Skokan

petrskokan@petrskokan.cz

Oblast čištění odpadních vod

- Vstup do EU sebou přinesl i přijetí celé řady závazků v oblasti čištění odpadních vod.
- **Některé závazky jsou velmi problematické**

Velmi problematický závazek

- Omezení bodových zdrojů znečištění povrchových vod při okamžité akceptaci celého území ČR jako tzv. „citlivého území“.
- **Tento závazek je bezprecedentní**
- **Výrazně navýšil potřebu investic**

Přísnější podmínky pro ČR

- Pro Českou republiku platí v oblasti čištění odpadních vod přísnější podmínky než pro ostatní členské státy
- Vyjednávači nedomysleli důsledky vyplývající z přístupové smlouvy
- Přístupová smlouva byla podepsána 16. dubna 2003 v Aténách na přechodné období pro implementaci směrnice 271/91 ES pro obce 2 000 – 10 000 EO do konce roku 2010

Následky dopadají na obce

- Následky závazků ČR dopadají pouze na obce jako vlastníky infrastruktury!
- Tyto závazky jsou pod sankcí státu
- ČR v nařízení vlády č. 61/2003 Sb. respektive jeho novele č. 229/2007 Sb. stanovuje výrazně přísnější limity pro znečišťovatele

● ● ● | Bez dotační titulů by to nešlo

- Realizace investičních opatření by nebyla možná bez dotačních titulů.
- Hrozil by dramatický nárůst vodného a stočného

Požadavky Evropské komise

- Evropská komise váže uvolňování dotačních titulů do vodohospodářského sektoru ČR na širokou řadu požadavků, které se v průběhu jednání s EK mění a doplňují.

Vodohospodářská infrastruktura v ČR

Oblast čištění odpadních vod

- Dotčená vodohospodářská infrastruktura:
636 aglomerací nad 2000 EO v roce 2008
18 aglomerací nad 10 000 EO vyřešeno již ke dni
přístupu, 36 k 31.12.2006
zůstává 314 aglomerací k řešení (ale pouze podle
legislativy ČR – podle směrnice 271/91/ES jich
většina vyhovuje).

Problematické aglomerace

- Mezi existujícími projekty jsou identifikovány (z pohledu metodiky MŽP pro žadatele) „problematické aglomerace“ - projekty s dlouhodobými smlouvami (Brno, Ostrava, Praha, Kladno, S. Plzeňec, N. Bydžov, V. Brod...).
- Aglomerace Praha 10 530 mil. Kč
- Aglomerace Ostrava 472 mil. Kč
- Ostatní aglomerace 763 mil. Kč

Celková výše se odhaduje

- Řada projektů zatím není předložena, jsou teprve postupně předkládány.
- Celková výše připravovaných projektů bude výrazně řádově vyšší a může dosáhnout až výše 30 mld. Kč.

Konkrétní seznam aglomerací České republiky

Tabulka A - Konkrétní seznam aglomerací, které nemají vyřešeno financování a nepředpokládá se zahájení realizace opatření do roku 2010, a ve kterých není investorská příprava dostatečná²⁾

Číslo aglomerace	Název aglomerace	Kraj	Celkem EO v aglomeraci (2010)	Procento napojení na kanalizaci	ČOV vyhovuje ANO*/ NE	Náklady 2010 celkem v mil. Kč	Předpokládaný termín ukončení akce - ČOV	Předpokládaný termín ukončení akce - kanalizace
94	Židlochovice	Jihomoravský	4 966	92,2	NE	17,0		2011
153	Frýdlant	Liberecký	7 500	96,0	NE	50,0	2013	2011
165	Raspenava	Liberecký	2 874	0,0	NE	252,3		2012
270	Vidnava - Velká Kraš	Olomoucký	2 207	60,7	NE	97,5		
338	Praha - Lipence	Praha	2 380	79,0	NE	30,0		
345	Praha - Miškovice	Praha	19 160	85,5	NE	350,0		
346	Praha - Suchdol	Praha	5 000	60,0	NE	0,0		
348	Praha - Vinoř	Praha	8 100	82,0	NE	170,0		
386	Mnichovice	Středočeský	3 200	84,4	NE	0,0		
412	Velký Osek	Středočeský	2 574	62,2	NE	0,0		
643	Dolní březany	Středočeský	2 795	97,1	NE	30,0	2013	2014
***	CELKEM	11	60 756	***	***	996,8	***	***

LEGENDA:

EO ...ekvivalentní obyvatel

* ČOV je dostatečně kapacitní a splňuje NV 61/03 Sb.

¹⁾ V aglomeraci je průmyslová ČOV

²⁾ Na akci není vydáno ÚR a není požádáno o dotaci

Příloha 4

Konkrétní seznam aglomerací České republiky

Tabulka A - Konkrétní seznam aglomerací, ve kterých se nepředpokládá zahájení realizace opatření do konce roku 2010 a ve kterých je investorská příprava dostatečná²⁾

Číslo aglomerace	Název aglomerace	Kraj	Celkem EO v aglomeraci (2010)	Procento napojení na kanalizaci	ČOV vyhovuje ANO*/ NE	Naklady 2010 celkem v mil. Kč	Předpokládaný termín ukončení akce - ČOV	Předpokládaný termín ukončení akce - kanalizace
21	Tábor	Jihočeský	105 300	99,7	NE	150,0	2012	2010
33	Blatnice pod Sv. Antonínkem	Jihomoravský	3 540	97,2	NE	50,0	2012	
36	Brno – Žebětín	Jihomoravský	3 422	64,9	ANO	45,1		2014
103	Kyselperk nad Ohří	Karlovarský	3 032	96,2	NE	12,0	2015	
104	Loket	Karlovarský	3 124	86,4	NE	36,0	2013	2013
107	Nejdek 1)	Karlovarský	9 993	57,8	NE	220,9	2013	2013
118	Červený Kostelec	Královéhradecký	9 000	66,7	ANO	37,4		
127	Kostelec nad Orlicí	Královéhradecký	6 251	83,1	ANO	6,7		2011
140	Sobotka - Osek	Královéhradecký	2 610	65,1	ANO	36,5		2011
146	Vamberk 1)	Královéhradecký	4 400	77,3	ANO	16,9		2011
182	Dětnarovice	Moravskoslezský	3 960	25,0	NE	264,2	2014	2014
187	Fryčovice - Hulvaldy	Moravskoslezský	4 280	0,0	ANO	405,8		2016
199	Karviná	Moravskoslezský	77 081	77,0	ANO	391,0		2013
214	Orlová	Moravskoslezský	36 771	78,3	ANO	223,0		2014
218	Paskov	Moravskoslezský	4 169	81,7	ANO	60,0		
220	Petřvald	Moravskoslezský	7 520	52,2	ANO	171,0		2013
289	Litomyšl	Pardubický	18 360	94,5	NE	75,1	2013	2013
290	Městočko Trnávka	Pardubický	3 440	93,6	NE	0,0		
309	Horní Bříza	Plzeňský	4 400	77,3	ANO	23,2		2011
332	Třemoňná	Plzeňský	3 335	81,9	ANO	21,0		dle získání dotace
364	Dobruvice	Středočeský	2 212	70,4	ANO	47,0		2013
381	Lysá nad Labem	Středočeský	9 100	86,0	NE	100,0	2012	2012
387	Mnichovo Hradiště	Středočeský	6 782	89,7	NE	119,3	2013	2012
401	Rudná	Středočeský	4 315	93,7	NE	18,0	2012	2012
419	Zruč nad Sázavou	Středočeský	4 898	70,3	ANO	57,9		2013
420	Benetov	Středočeský	51 800	99,1	NE	169,0	2012	2012
422	Kutná Hora	Středočeský	28 339	96,4	NE	216,9	2013	2013
446	Terezín	Ústecký	3 057	61,4	ANO	100,0		2014
470	Třebíč	Vysočina	51 968	99,7	NE	35,0		
487	Huslenky	Zlínský	2 140	3,1	ANO	139,1		2013
501	Rožnov pod Radhoštěm	Zlínský	23 580	77,2	ANO	146,0		2013
601	Šenov	Moravskoslezský	9 704	64,8	ANO	292,4		2012
630	Bánov	Zlínský	2 146	48,9	NE	32,0		
638	Zlechov	Zlínský	3 480	60,0	NE	184,0	2013	2013
641	Týnec nad Labem	Středočeský	2 700	7,4	NE	230,2	2012	2012
***	CELKEM	35	520 809	***	***	4 132,7	***	***

LEGENDA:

EO ...ekvivalentní obyvatel

* ČOV je dostatečné kapacity a splňuje NV 61/03 Sb.

** V aglomeraci je průmyslová ČOV

¹⁾ Na akci je vydáno UR

Přehled finančních potřeb na zajištění požadavků na čištění městských odpadních vod v jednotlivých krajích České republiky pro období 2008 – 2010 (v cenové úrovni roku 2008)

Kraj ČR	Počet aglomerací které je třeba vyřešit	Náklady na dořešení aglomerací v mil. Kč
Jihočeský	10	763
Jihomoravský	41	3 126
Karlovarský	14	987
Královéhradecký	27	1 820
Liberecký	16	1 841
Moravskoslezský	49	7 955
Olomoucký	21	1 357
Pardubický	22	2 051
Plzeňský	13	832
Praha	12	12 038
Středočeský	56	4 428
Ústecký	20	1 786
Vysočina	7	603
Zlínský	20	1 811
Celkem	328	41 397

Teritoriální struktura individuálních projektů „schválených k financování“

(Tabulka ukazuje, za kolik Kč byly podány žádosti do OPŽP)

Kraj ČR	Celková výše požadované podpory
Jihočeský	848 244 396
Jihomoravský	2 520 646 695
Karlovarský	543 308 212
Královéhradecký	625 903 343
Liberecký	955 750 835
Moravskoslezský	1 896 113 521
Olomoucký	1 831 599 170
Pardubický	2 171 713 454
Plzeňský	1 507 003 458
Praha	1 314 508 943
Středočeský	2 142 492 038
Ústecký	322 056 888
Vysočina	1 101 576 219
Zlínský	1 000 445 667
Celkem	18 781 362 839

Jde o projekty, které byly schváleny Řídícím výborem OPŽP – nicméně nelze současně říct, že všechny projekty nakonec budou realizovány/financovány – jde jen o „přísliby“, které jsou podmíněny splněním řady podmínek

Podmínky přijatelnosti

- Podmínky přijatelnosti jsou odlišné pro smíšený a oddílný model provozování
- Městům a obcím při uzavírání provozovatelských smluv nikdo neřekl, že bude docházet k takovéto diskriminaci
- Podobné podmínky přijatelnosti nemají nikde v Evropě obdobu a byly dohodnuty pouze pro ČR

Podmínky přijatelnosti

- Podmínky přijatelnosti se rozpadají do dvou oblastí
  - délka provozovatelských smluv
  - akceptace matematicko-finančního modelu pro tvorbu ceny a definici nájemného

Podmínky přijatelnosti

- Délka provozovatelských smluv není odvozena od délky smluvního vztahu ale zcela nesmyslně od roku platnosti smlouvy
- Smlouvy s dobou trvání nad rok 2022 jsou automaticky vyloučeny
- Smlouvy které končí mezi lety 2015 – 2020 mohou být financovány ze 60%
- Smlouvy které končí v letech 2021 a 2022 mohou být financovány ze 30%

Podmínky přijatelnosti

- Podmínky přijatelnosti dále vyžadují aplikaci takzvaného Finančního modelu vyvinutého speciálně pro ČR.
- Tento model přináší celou řadu problémů
- Oddělitelnost majetku – MŽP zásadně omezilo možnost oddělovat majetek investovaný z prostředků EU od ostatního majetku čímž zavřelo cestu žadatelům, kteří by byli na dotace dosáhnout cestou vydělení nově budované infrastruktury od stávajícího majetku

Co s tím?

- Navrhnout vyjmutí čistírny a nově budované kanalizace ze stávající provozní smlouvy a pro tuto nově vybudovanou infrastrukturu vypsát koncesní řízení na její provozování
- Jednat se SFŽP, MŽP a MZe o dotaci na rekonstrukci nebo vybudování vzhledem k její velké investiční náročnosti
- Angažovat krajskou samosprávu

Co s tím?

- Zjistit možnosti spolufinancování z ROP Regionu soudržnosti
- Navrhnout vyčlenit v rozpočtu obce prostředky na spoluúčast k dotaci
- Prostřednictvím zástupců obce v orgánech společnosti zjistit stav přípravy a vyhodnotit její skutečně nutnou finanční náročnost
- Souhlasit pouze s takovým navýšením vodného a stočného, které bude respektovat jeho sociální mez

Smluvní vztahy

- MŽP trvalo na zkracování smluvních vztahů (nad rok 2015 krácení dotací a nad rok 2022 úplná nemožnost získat dotace) – nemá obdoby v žádném jiném státě EU
- Města jsou nyní v pasti, protože smlouvy jsou uzavřeny na dobu určitou a tudíž je není možné jednostranně vypovědět – v opačném případě městům hrozí rozsáhlé žaloby na náhradu škody
- MŽP svým přístupem v minulosti vystavilo ČR riziku arbitrží

Úkoly pro poslance, Kraje a vyšší státní úředníky

- **Návrhy, jak uvolnit finanční prostředky**
- 1) Navrhnou MŽP odstranění neakceptovatelných detailů Podmínek přijatelnosti
- 2) Navrhnout změnu Podmínek oddělitelnosti
- Při možnosti oddělit nově budovanou nebo rekonstruovanou infrastrukturu od stávající by bylo možno řadu projektů financovat při zachování stávajících provozovatelských smluv
- Pro novou infrastrukturu budovanou ze zdrojů EU by vznikly nové smluvní vztahy dle požadavků EU

Úkol pro vládu ČR

- Otevřít s EU otázku Podmínek přijatelnosti

Pozice nové vlády

- V rámci předchozí vlády došlo k přesunu kompetencí v rámci vodohospodářských dotačních programů na MŽP což vzhledem k současným výsledkům ukázalo jako nešťastné
- Od nové vlády očekáváme větší zapojení Ministerstva zemědělství jako odpovědného oborového regulátora

Děkuji za Vaši pozornost 😊

- Zájemcům o danou problematiku rád poskytnu podrobnější informace

- Petr Skokan

- Poslanec za Liberecký kraj

- petrskokan@petrskokan.cz

- www.petrskokan.cz

- tel. 602 469 109

